

Світлана Анатоліївна МОРОЗ,

кандидат наук з державного управління,
старший науковий співробітник навчально-науково-виробничого центру
Національного університету цивільного захисту України (м. Харків),
ra.ekma@gmail.com

УДК 354:378

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІДПОВІДНОСТІ УНІВЕРСИТЕТСЬКИХ ЗНАТЬ ВИМОГАМ РИНКУ ПРАЦІ ЯК НАПРЯМ УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМІВ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У контексті значущості проблематики реформування вищої освіти для подальшого суспільно-політичного та соціально економічного розвитку держави звернуто увагу на перебування відповідних питань у фокусі професійної уваги суб'єктів державного управління. За результатами аналізу змістовного спрямування наукових досліджень щодо державного управління функціонуванням та розвитком системи вищої освіти було з'ясовано той факт, що питання участі держави в забезпеченні якості вищої освіти не є остаточно вичерпаним, як з огляду на постійну трансформацію змісту предмета наукової уваги (система забезпечення якості вищої освіти), так і в контексті змін умов його функціонування та розвитку. Обґрунтовано можливість використання досвіду Латвії для підвищення ефективності реформування вітчизняної системи вищої освіти. Звернуто увагу на потенціал методу опитування студентів для отримання суб'єктом державного управління актуальної інформації про стан та рівень розвитку системи вищої освіти. Проведено аналіз опитування латвійських студентів щодо відповідності за-

пропонованих університетом знань тим вимогам, які висуває до їх змісту, обсягу та актуальності сучасний ринок праці. Визначено, що отримані за результатами аналізу відповідей респондентів з Латвії узагальнення можуть бути використані суб'єктами державного управління України лише за умови прийняття до уваги сучасного рівня розвитку вітчизняної системи вищої освіти, адже умови її розвитку децю відрізняються від аналогічної системи Латвії. З'ясовано, що використані свого часу латвійським урядом заходи щодо забезпечення якості вищої освіти дозволили забезпечити відповідність отриманих в університеті знань, навичок та вмінь вимогам сучасного ринку праці. Відповідно до отриманих під час анкетування студентів результатів запропоновано підсилити ті з напрямів державної політики, метою реалізації яких є поширення в університетському середовищі інформації про стан та тенденції розвитку ринку праці. Крім того, в контексті вдосконалення нормативно-правового механізму державного управління якістю вищої освіти запропоновано закріпити на інституціональному рівні норми щодо участі роботодавців у складанні змісту навчальних програм, а також забезпеченні їх відповідності вимогам ринку праці. Звернуто увагу на складність забезпечення взаємодії між університетською інституцією та інститутом ринку праці. Сформульовано висновки щодо вдосконалення змісту та практики використання окремих механізмів державного управління якістю вищої освіти.

Ключові слова: якість вищої освіти, заклад вищої освіти, ринок праці, державне управління.

Проблематика державного управління якістю вищої освіти постійно перебуває в межах кола професійної та наукової уваги суб'єктів державного управління та науковців. Про цей факт свідчить неабияка увага органів державної влади до програмування та виконання заходів з реформування освітньої галузі. Відповідні питання знайшли на своє відображення у межах Стратегії сталого розвитку «Україна–2020», а саме тієї її частина, яка присвячена визначенню пріоритетних напрямів діяльності Уряду щодо розвитку держави. Автори Стратегії ідентифікують реформу освіти на рівні програмного одного з головних програмних заходів серед інших 62 реформ [1]. Питання забезпечення якості вищої освіти набули свого інституціонального оформлення в межах норм Закону України «Про вищу освіту». Законодавець не лише визначив зміст категорії «якість вищої освіти» та «якість освітньої діяльності», що само по собі є значним кроком у ідентифікації відповідної проблематики (обмеження компетенціального поля), а і сформулював основні принципи забезпечення якості вищої освіти та визначив елементи її системи (забезпечення закладами

вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості; зовнішнє забезпечення якості освітньої діяльності закладів вищої освіти та якості вищої освіти; забезпечення якості діяльності Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти й незалежних установ оцінювання та забезпечення якості вищої освіти) [2]. Кожен з цих елементів, з огляду на складність свого змісту, заслуговує на окрему увагу дослідників.

Проблематика забезпечення якості вищої освіти не є принципово новим напрямом в організації наукових пошуків та традиційно перебуває у межах фокусу наукової уваги під час роботи науково-комунікативних заходів. Серед останніх науково-комунікативних заходів, тематична спрямованість яких була зосереджена на питаннях визначення змісту та практики функціонування системи забезпечення якості вищої освіти, слід звернути увагу на Міжнародну науково-практичну конференцію «Управління якістю в освіті та промисловості: досвід, проблеми та перспективи» (11–12.05.2017 р., м. Львів, Національний університет «Львівська політехніка»); Міжнародну науково-практичну конференцію «Управління якістю вищої освіти: проблеми та перспективи» (29.09.2017 р., м. Київ, ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України); Міжнародну науково-практичну конференцію «Формування сучасної моделі управління та підвищення якості менеджменту в системі вищої освіти» (20.04.2018 р., м. Дніпро, Університет митної справи та фінансів). Під час роботи останнього науково-комунікативного заходу В. В. Даценко у межах формування ефективної моделі вищої освіти, звернула увагу на лише на важливість «забезпечення високої якості освітніх послуг», а й на необхідність ретельного планування (програмування) відповідних заходів. На думку вченого, серед заходів такого плану повинні бути передбачені також і ті, зміст яких зосереджено на аналізі навчальних планів [3, с. 132]. Аналіз змісту та обсягів навчальних програм може відбуватися відразу за декількома напрямками, кожен з яких, залежно від мети безпосередньої уваги, має свою унікальну точку фокусу. Один з таких напрямів аналізу буде розглянуто нами в межах цієї публікації.

Проблематика державного управління якістю вищої освіти в тому чи іншому контексті прояву свого складного та багатогранного змісту була досліджена в роботах С. К. Андрейчука, В. Д. Бакуменка, Д. В. Бондара, Л. А. Гаєвської, Т. І. Гладкої, Н. Г. Діденко, С. М. Домбровської, О. В. Дубровки, О. В. Жабенка, О. М. Іваницької, М. М. Іжі, В. І. Лугового, Т. О. Лукіної, В. М. Мороза, В. М. Огаренка, Л. І. Парасенко, О. В. Поступної, В. П. Садкового, С. М. Серьогіна, Т. М. Тарасенко та багатьох інших дослідників. Окремі питання змісту та практики функціонування системи забезпечення якості вищої освіти набули свого розвитку в межах наших попередніх досліджень [4–6]. Незважаючи на достатній рівень наукового опрацювання проблематики якості вищої освіти, окремі її питання все ще залишаються відкритими для подальших наукових пошуків.

Існуючи в межах педагогічної наукової думки, дослідження здебільшого зосереджені на розв'язанні теоретико-методологічних проблем якості вищої освіти, а також вирішенні окремих науково-прикладних питань її забезпечення. Перегляд змісту теоретико-методологічного підґрунтя порушеної проблематики, з огляду на свою фундаментальність та складну структуру, не може розглядатись через призму відносно швидкої за часом дії та часом отримання очікуваного результату рефлексії. З огляду на цей факт, зміна векторів в організації наукових досліджень за відповідним напрямом має статичні характеристики. Вирішення науково-прикладних питань, на відміну від розв'язання теоретико-методологічних проблем, мають не лише певну обмеженість, наприклад, за критерієм так званої глибини наукового опрацювання предмета наукової уваги, а в тому числі й більш потужну динаміку можливих змін. Іншими словами, розгляд предмета наукового дослідження через призму інструментарію науково-прикладних питань, з одного боку, має методологічні обмеження, а з іншого – дозволяє здійснити його оперативний розгляд через призму нових обставин або умов. Беручи до уваги вищенаведене та з огляду на обраний нами предмет наукового пошуку, можемо стверджувати, що розгляд проблематики участі держави в забезпеченні якості вищої освіти не є вичерпаним, як з огляду на постійну трансформацію змісту предмета наукової уваги (система забезпечення якості вищої освіти), так і в контексті змін умов його функціонування та розвитку. Отже, дослідження змісту тих чи інших елементів системи забезпечення якості вищої освіти, так саме як і умов їх розвитку, є актуальним не лише в контексті постійної зміни предмета безпосередньої уваги (результати раніше проведених досліджень втрачають свою актуальність через постійну зміну змісту та структури предмета наукового дослідження), а й з огляду на існування запиту з боку органів публічного управління на отримання достовірного та науково обґрунтованого знання про об'єкт державного управління або умови його зміни.

У межах цієї публікації ми ставимо за *мету* провести аналіз думки європейських студентів щодо відповідності запропонованих ЗВО (університетом) знань тим вимогам, які висуває до їх змісту, обсягу та актуальності сучасний ринок праці. Отримані результати можуть бути використані для вдосконалення змісту та практики використання механізмів державного управління якістю вищої освіти.

Підґрунтям для аналізу рівня відповідності запропонованих ЗВО рівня знань запитам сучасного ринку праці нами було обрано результати опитування студентів, організація та проведення якого відбулись у межах програмних заходів стажування наукових та науково-педагогічних працівників Національного університету цивільного захисту України (м. Харків) «Теорія і практика забезпечення якості вищої освіти: педагогіка, психологія і управління» (21.04.2018 – 02.05.2018) в Балтійській міжнародній академії (м. Рига, Латвійська Республіка).

Вибір авторами дослідження Латвії як місця проведення опитування студентів було обумовлено такими основними факторами:

— *по-перше*, Латвія має не лише порівняно успішний досвід у докорінному реформуванні суспільно-політичної та соціально-економічної підсистем суспільства, а й у тому числі певні результати від проведення відповідних реформ. Наявність у розпорядженні експерта характеристик об'єкта реформування до початку впливу на нього з боку суб'єктів державного управління та після його закінчення в поєднанні з інформацією про використаний інструментарій надає можливість оцінити, з одного боку, відповідність обраного напряму державної політики тим умовам, у межах яких функціонує та здійснює свій розвиток об'єкт державного управління, а з іншого — ефективність використання тих чи інших важелів, засобів та методів впливу. Іншими словами, ми можемо оцінити ефективність функціонування обраної Латвією моделі забезпечення якості вищої освіти через призму обраного для аналізу критерію. У межах цієї публікації таким критерієм ми обрали рівень відповідності надаваних ЗВО знань вимогам сучасного ринку праці;

— *по-друге*, Латвія демонструє порівняно потужну динаміку свого соціально-економічного та суспільно-політичного розвитку, що є підставою для вивчення та аналізу тих механізмів державного управління які були свого часу використані суб'єктами державного управління, Латвії для реформування національної системи вищої освіти;

— *по-третє*, система вищої освіти Латвії до початку свого реформування мала порівняно схожі з відповідною системою України характеристики. Цей факт пов'язано з тим, що Латвія та Україна мали спільний досвід перебування в межах одного інституціонального простору (перебування у складі СРСР), а отже, — так звані вихідні характеристики відповідних національних систем, хоча і не були тотожними в повному обсязі, але в цілому (на умовному рівні) можуть бути розглянуті, як однакові. Іншими словами, за результатами аналізу досвіду Латвії щодо забезпечення якості вищої освіти, експерти (дослідники) мають можливість оцінити доцільність та ефективність використання тих чи інших механізмів державного управління освітянською галуззю в межах вітчизняної моделі вищої освіти.

Безумовно, з огляду на вищенаведене обґрунтування, досвід Латвії може бути визначеним на рівні унікального лише за певних обмежень, адже Литва та Естонія також мають досвід перебування в межах одного з Україною державного утворення. Разом з тим статистика свідчить, що етнічний склад Литви та Естонії є більш монолітним, а отже — і питання мови отримання вищої освіти в цих країнах не набувають такої актуальності, як для Латвії [7]. Остання теза, особливо в контексті результатів досліджень Я. Завалкова, також може бути використана для обґрунтування доцільності аналізу саме латиського досвіду. На переконання ізраїльського вченого, загострення соціально-економічної та перш за все військово-політичної обстановки в Криму і на Сході України в 2014 році, а також отримані внаслідок цього за-

гострення результаів, підтверджують актуальність використання латиського досвіду для реформування суспільно-політичної підсистеми держави [8].

Повертаючись до предмета нашого наукового пошуку, вважаємо за потрібне звернути увагу на значущість критерію відповідності змісту навчальних програм вимогам ринку праці. З одного боку, необхідність забезпечення кореляції змісту та практики реалізації навчальних програм із запитами реального сектору економіки не потребує додаткового обґрунтування, адже це є очевидним – «освіта в інформаційному суспільстві й економіці знань характеризується такими основними ознаками: ефективність, доступність, мобільність, орієнтація на потреби людини (включаючи потреби успішної реалізації на ринку праці), регулювання державою» [9, с. 10]. З іншого — поступова зміна парадигми формування мети функціонування ЗВО з забезпечення потреб держави (суспільства) у підготовці спеціалістів відповідного (потрібного) фаху на задоволення потреб людини щодо її гармонійного розвитку та впевненого (конкурентоспроможного) позиціонування на ринку праці вимагає певного обґрунтування щодо кореляції між запитом ринку праці на підготовку фахівців та можливостями ЗВО у задоволенні такого попиту. Разом з тим зміна мети функціонування ЗВО ніяким чином не зменшує ролі держави в можливості її впливу як на ринок праці в цілому (формування державного замовлення на підготовку фахівців), так і безпосередньо на зміст вищої освіти (формування норм та вимог щодо рівня знань, вмінь та змісту ціннісних орієнтацій випускника ЗВО). Іншими словами, у процесі підготовки майбутніх фахівців ми розглядаємо державу на рівні одного з акторів відповідного процесу.

Отже, необхідність забезпечення відповідності змісту та практики реалізації навчальних програм вимогам ринку праці може бути розглянута через призму таких основних узагальнень:

1) метою функціонування інституту вищої освіти в цілому та безпосередньо ЗВО є формування не лише системи знань, навичок та вмінь, а у тому числі й системи ціннісних орієнтацій особистості (на рівні суспільства – закріплення традицій демократії та поширення ідей духовності й моралі; на рівні держави – формування людського капіталу та закріплення інноваційного вектора розвитку; на рівні особистості – нагромадження корисних для подальшого життя знань та розширення можливостей людини для її подальшої самореалізації, в тому числі й у межах трудової діяльності). Реалізація вищенаведених напрямів може розглядатись через призму інституту ринку праці, адже саме його механізми дозволяють досягти балансу «суспільного та приватного, духовного та матеріального, соціального та індивідуального» [10];

2) у межах інформаційного суспільства знання все далі частіше розглядаються на рівні одного з основних засобів виробництва, використання якого не лише може, а й реально забезпечує нагромадження фінансового, фізичного, інтелектуального тощо капіталу. Інститут ринку праці не лише може, а й повинен розглядатися на рівні механізмів

му (інструментарію), за допомогою якого відбувається умовний обмін наявних у людини знань на певну частку відповідного капіталу. Виникає ситуація, за якою інститут ринку праці може бути розглянутий як на рівні своєрідного посередника між трудовими можливостями людини та капіталом, так і на рівні певного регулятора, який формує запит та встановлює правила. Іншими словами, саме інститут ринку праці є тим суб'єктом (учасником), який оцінює (інспектує) відповідність змісту навчальних програм запитам реального сектору економіки.

Відповідно до методичних рекомендацій щодо складання навчальних програм в основу формування їх змісту зазвичай покладають «основні перспективні напрями розвитку відповідної науки й галузі техніки; новітні досягнення науки, техніки й технологій; забезпечення наступності та необхідних міждисциплінарних зв'язків, мотивацію навчання, виховання інтересу до спеціальності, розуміння суспільної значущості своєї праці» [11]. На жаль, серед базових засад формування змісту навчальних програм укладач методичних рекомендацій, до речі, виданих у ЗВО–лідері рейтингу «ТОП–200 Україна», не наводить прямої норми щодо необхідності (обов'язковості) залучення представників роботодавців з числа регіональних (національних) лідерів галузі, для якої, власне, і здійснюється підготовка відповідних фахівців, до процесу формулювання професійних компетенцій (сукупність знань, розуміння, навичок, умінь та здатностей). Порушене питання виходить за межі обраного нами предмета наукового пошуку, а отже потребує на свій розгляд під час організації окремих напрямів наукових досліджень.

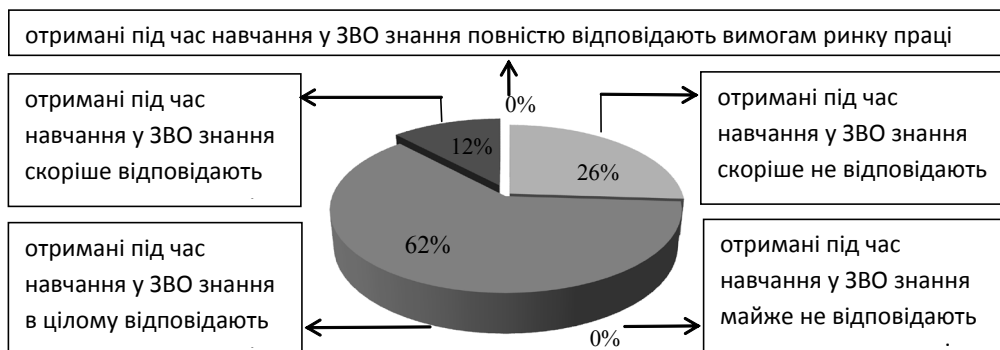
Залишаючи поза увагою теорію проблематики відповідності змісту навчальних програм запитам ринку праці (потребам роботодавців), вважаємо за необхідне зупинитись на практиці її прояву. Серед питань, які були запропоновані авторами дослідження студентам Балтійської міжнародної академії (БМА), було також і те, зміст якого спрямовано на з'ясування думки респондентів щодо відповідності отриманих під час навчання у ЗВО знань вимогам ринку праці. Отримані нами під час обробки анкет результати наведено на рис. 1.

Беручи до уваги вищенаведене, можемо сформулювати такі основні висновки.

По-перше, отримані нами під час аналізу відповідей студентів Балтійської міжнародної академії результати повинні сприйматись з урахуванням таких фактів, як: траєкторія трансформації системи вищої освіти України не є тотожною до відповідної траєкторії системи вищої освіти Латвії, а отже, ті узагальнення, які будуть сформульовані нижче, мають певні обмеження; умови, в яких відбувалось реформування системи вищої освіти Латвії, так само як і характеристики інститутів трансформаційних перетворень Латвії, є унікальними (неповторюваними), а отже, прийняття до уваги використаних свого часу Урядом Латвії механізмів державного управління якістю вищої освіти повинно відбуватись у контексті сучасних реалій України (актуальних

характеристик об'єкта державного управління) та існуючих викликів глобального характеру.

Рис. 1. Рівень відповідності отриманих під час навчання у БМА знань, вмінь та навичок вимогам ринку праці

По-друге, переважна більшість респондентів (62 %) підтвердила той факт, що отримані під час навчання у ЗВО знання в цілому відповідають вимогам ринку праці. Такий результат у поєднанні з тим, що майже кожен четвертий студент (16 %) погодився з твердженням про те, що отримані ними знання скоріше відповідають вимогам ринку праці, є цілком задовільним. Іншими словами, 78 % респондентів з Латвії дотримуються думки про існування кореляції між змістом навчальних програм та вимогами ринку праці. Отже, використані свого часу Урядом Латвії механізми державного управління якістю вищої освіти, особливо в частині забезпечення її відповідності очікуванням роботодавців, можуть бути використані в межах окремих напрямів вітчизняної практики державно-управлінського впливу на освітню галузь.

По-третє, порівняно достатня кількість респондентів (26 %) вважає, що отримані ними під час навчання у ЗВО знання скоріше не відповідають вимогам ринку праці. Така позиція може бути пояснена через призму рівня обізнаності студентів про запити ринку праці, а саме, з одного боку, респонденти можуть не мати достовірної або (та) достатньої інформації про реальні запити ринку праці (некомпетентність респондента, як суб'єкта оцінювання, не дозволяє йому провести якісну експертизу об'єкта), а з іншого – окремі студенти є більш обізнаними про вимоги роботодавців щодо змісту та якості необхідних реальному сектору економіки знань, вмінь та навичок (компетентність суб'єкта оцінювання). Обидва ці напрями, незалежно від обраної нами для пояснення отриманого результату точки зору, можуть бути використані для обґрунтування необхідності підсилення тих з напрямів державної політики, метою реалізації яких є поширення в суспіль-

стві в цілому, та безпосередньо в університетському середовищі, актуальної інформації про стан та тенденції ринку праці, а також про вимоги роботодавців щодо рівня розвитку трудового потенціалу майбутніх фахівців.

По-четверте, держава як безпосередній суб'єкт формування державного замовлення на підготовку фахівців у закладах вищої освіти, повинна закріпити на інституціональному рівні норму щодо забезпечення відповідності змісту навчальних програм вимогам ринку праці. Складність виконання такого завдання пов'язана не лише з опрацюванням відповідного механізму взаємодії між університетською інституцією та інститутом ринку праці, а в тому числі й з необхідністю складання виваженого прогнозу розвитку ринку праці в середньостроковій перспективі. Іншими словами, в основу формування змісту навчальної програми та вибору практики її реалізації повинні бути покладені не академічні уявлення про рівень та обсяги тих чи інших компетенцій майбутнього фахівця, а перш за все результати професійно опрацьованого прогнозу розвитку ринку праці та очікування роботодавців щодо рівня знань, вмінь та навичок так званого ідеального спеціаліста. Відповідна модель взаємодії між ЗВО та роботодавцями повинна передбачати безпосередню участь останніх, з одного боку, у формуванні змісту навчальних програм, а з іншого — в підсумковій атестації випускників.

Вищенаведені висновки, з огляду на складність та багатогранність прояву порушеної проблематики, не вичерпують її змісту, а отже, можуть бути доповнені під час подальших наукових пошуків. Найбільш перспективними напрямками в організації наукових досліджень у межах фокусу розглянутих вище питань, на нашу думку, є ті, змістовне спрямування яких зосереджено на розв'язанні питань участі держави в забезпеченні якості освіти як на університетському (внутрішньому), так і на національному (зовнішньому) рівнях. Крім того, на увагу дослідників потребують питання визначення місця та ролі (компетенції) органів публічного управління в системі забезпечення якості вищої освіти.

Список використаних джерел

1. Про Стратегію сталого розвитку «Україна-2020»: Указ Президента України від 12.01.2015 р. № 5/2015. *Офіційний вісник України*. 2015. № 2. Стор. 14. Ст. 154.
2. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. *Офіційний вісник України*. 2014. № 63. Стор. 7. Ст. 1728.
3. Даценко В. В. Формування ефективної моделі вищої освіти в умовах ринкової економіки. *Формування сучасної моделі управління та підвищення якості менеджменту в системі вищої освіти*: Міжн. наук.-практ. конф., 20 квітня 2018 р. Дніпро, 2018. С. 130-132.
4. Мороз С. А., Мороз В. М. Німецька модель підготовки науково-педагогічних кадрів: особливості розбудови та перспективи використання для розви-

- тку трудового потенціалу вітчизняних ВНЗ. *Теорія і практика управління соціальними системами*. 2016. № 2. С. 87–96.
5. Мороз С. А., Мороз В. М. Зміст дефініції «якість вищої освіти» в контексті наукових поглядів представників східноєвропейських наукових шкіл. *Теорія і практика управління соціальними системами*. 2017. № 2. С. 58–71.
  6. Мороз С. А. Качество высшего образования как объект государственного управления: содержание категории через призму норм международных мониторинговых миссий. *Педагогика и психология*. Алматы, 2018. № 1. С. 23–35.
  7. Роберова Е. И. Региональные различия положения русскоязычного населения Прибалтики : автореф. дис. ... канд. географ. наук : 25.00.04. М., 2005. 20 с.
  8. Zavalkov I. Positive aspects of discrimination of Russians in Baltic countries. *The Journal of World Politics*. 2014. № 8. P. 132–133.
  9. Куклін О. В. Трансформація інституту вищої освіти в умовах становлення економіки знань : автореф. дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.01. К., 2011. 28 с.
  10. Мороз В. М. Динаміка зміни індексу освіченості населення на Україні як якісна характеристика системи трудового потенціалу країни. *Вісник Національної академії державного управління при Президентові України*. 2009. № 2. С. 249–256.
  11. Методичні рекомендації до складання навчальних програм дисциплін та робочих навчальних програм кредитних модулів / уклад. В. П. Головенкін. 2-ге вид. К. : Політехніка, 2006. 20 с.

Надійшла до редакції 09.11.2018

Moroz, S. A. Providing an Accordance between University Knowledge with the Requirements of the Labor Market as a Direction of Improving the Mechanisms of Public Administration of the Higher Education Quality

In the context of importance of problematics of higher education reforming for the future social and the socio-political and socio-economic development of the country, the attention was accented on the positioning of relevant questions in the focus of professional interest of state management's subjects. As a result of an analysis, of content of the science researches connected with the problematics of state management of functioning and development of the higher education system, it was found that the issue of state's participation in providing of higher education quality is not finally resolved, that is due to the fact that the subject of scientific attention (system of providing of the higher education quality) as well as conditions of its functioning and development maintains in the process of constant transformation of its content. The possibility of using the experience of Latvia to improve the efficiency of the processes of reforming the domestic system of higher education is substantiated. Attention is paid to the potential of the students ' survey method to obtain by the subject of state administration relevant information about the condition and level of the higher education system development. An analysis of the survey of Latvian students as for accordance of advised by university knowledge with requirements of labor market to their content, amount and relevance is held. No doubt that the generalizations obtained due to the analyses of the Latvian respondents answers, can be used by subjects of Ukrainian state management only in case of taking into account the fact that the modern level of development of the domestic system of higher education is different from the analogical Latvian system. It was determined that the mechanisms used by the Latvian government to ensure the higher education quality allowed to provide the accordance of the knowledge, skills and abilities received by students at the University with the requirements of the modern labor market. Taking into account obtained during the students' survey resultants, it is advised to strengthen of those directions of the state politics, the purpose of which is to increase the level of awareness of participants of educational communication about the condition and trends of the labor market. Moreover in the context of improving normative-legal mechanism of state management of the higher education quality it is advised to consolidate on the institutional level norms regarding the participation of the employers in the preparation of the content of studying programs, and also providing their relevance to the requirements of the labor market. Attention is paid to the difficulty of providing of the cooperation between university institution and the institute of the labor market. Conclusions on comparing of the content and practice of usage of individual mechanisms of state management of the higher education quality.

Keywords: higher education quality, institutions of higher education, labor market, public administration

